

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

514. Quam pænam incurrat Capitulum vel alius ejus loco corcedens
dissimilatias non arctatis intra primum annum vacantiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](#)

set ille praesentatus non clericus. Item cui solum promissa praesentatio (idem est de collatione) quamprimum fuerit clericus , adhuc arctatus dicitur ratione beneficii recipiendi juxta Ventrigl. loc. cit. n. 38. qui pro hoc citat Meroll. tom. 3. d. 7. c. 7. n. 79. testaturque hinc S. Congregationem sub die 28. Jan. 1594. rescriptisse Episcopo Squillacensi, Vicarium sede vacante posse literas dimissorias concedere etiam infra annum laicis, qui exspectant praesentari per patronos ad aliqua beneficia, quam tandem declarationem S. Congreg. recitat Barbos. loc. cit. n. 118. cum quo tamen non usque adeo bene conciliari videtur, quod tradunt Barbos. cit. n. 227. Garc. loc. cit. n. 102. Ventrigl. ipse cit. n. 37. citans pro hoc Meroll. ubi ante n. 80. nimirum non dari arctatum ratione beneficii recipiendi, cui quis vult resignare beneficium requirens actu ordinem, quo ille caret, ed quod hoc sit merè voluntarium; non enim missa voluntaria est promissa praesentatio, quam promissa resignatio: neque magis per promissam presentationem, quam per promissam resignationem jus ad tale beneficium acquiritur. Ille tamen ex sententia communis arctatus non est ratione beneficii recipiendi, qui electus in concurso ad beneficium curatum requirens sacerdotium, cujus collatio facienda à Papa; quia in tali tempore facienda collationis non requiritur actu sacerdotium. Garc. n. 101. & ex eo Barbos. adeo que jam illud ipsum procedit, etiamsi per talem electionem viceretur jus aliquod acquisivisse ad tale beneficium. facta tamen illi collatione jam arctatus erit ratione beneficii acceptus.

9. Porrò illud hic notandum, non posse Capitulum sede vacante, ejusve vicarium concedere infra annum dimissorias arctatis alia de causa quam beneficii, ut si quis haberet necessariò promoveri ad obtinendum gradum in theologia, & similia, ad qua forte requereretur actu clericatus alterveordo. Ventrigl. loc. cit. n. 4D. citans Sanch. opusc. I. 7. c. 1. dub. 20. n. 38. P. Thesaur. in pr. eccl. p. 2. v. ordo. c. 19. vers. amplia secund.

Quæstio 513. Per quem Capitulum sede vacante has dimissorias concedere possit, an per solum vicarium suum, an etiam per se ipsum, & in specie in casu, ubi omnes Canonicis diffugerunt alio?

REsp. ad primum, dimissorias in casibus, ubi id licet, concedere non posse Capitulum per seipsum, sed spectare ad ejus vicarium traditum Ventrigl. loc. cit. n. 35. citans Aldan. in compend. can. resolut. tit. 3. n. 5. Item Barbos loc. cit. n. 120. testans, sic Vicario Capitulari Neapolitano rescriptisse S. Congregationem præpositam negot. Epilcop. & regular. sub die 12. Jan. 1604. Non posse tamen Vicarium Capitularem nec arctatis intra annum, nec etiam aliis post annum concedere dimissorias sine speciali Capituli commissione, habet Ventrigl. n. 42. citatis Pavon. de potest Capit. sed. vac. c. 10. p. 2. n. 17. Mandos. ad reg. 24. cancell. q. 6. n. 9. Gutierrez qq. can. l. 2. c. 12. n. 22. P. Thesaur. in pr. eccl. p. 2. v. ordo. c. 19. Barbos. loc. cit. n. 129. ubi is, speciale hoc mandatum conjecturis probari, quarum multas adducit.

2. Ad secundum, in casu, in quo potest Capitulum concedere dimissorias, si Canonici v. g. propter heresies (idem videtur, si propter alia similia,

puta pestem, bella &c.) dispersi sunt, & nequeant convenire sine difficultate (si neque sit Vicarius Capitularis) sufficit habere literas dimissorias ab uno aliquo ex Canonicis Capitularibus ecclesia cathedralis. Et sic quoque sufficit, habere literas dimissorias à residentibus capitularibus, etiam si unus duntaxat resideret. sic refert Garc. loc. cit. n. 93. in fine de c. sum à S. Congregat. Concilii super c. 10. sess. 7. ejusdem Concilii.

Quæstio 514. Quam pñam incurrit Capitulum, vel ejus loco Vicarius sede vacante concedens dimissorias non arctatis intra primum annum vacantia, & sic contra, quod statuit Tridentinum. sess. 7. c. 20.

REsp. Incurrit pñam interdicti, & sic ordinati (nempe in vim talium dimissiorum) si in minoribus fuerint constituti Ordinis, nullo gaudent privilegio clericali, præsertim in criminalibus, constituti vero in majoribus ipso jure incurruunt suspensionem ab executione ordinum ad beneplacitum futuri Episcopi. Fagn. in v. significasti. de off. archid. n. 8. Barbos. loc. cit. n. 117. & à n. 130. Garc. n. 91. Ventrigl. n. 46. (qui etiam remittit ad P. Thesaurum in pr. eccl. loc. cit. ubi is de his pñnis multa referat. & Bonacini. de suspensi. in particulari q. 1. p. 11.) juxta quod iisdem ferè verbis hanc pñam statuit Tridentinum loc. cit. Quam pñam impositam iis, qui contra decretum illud Tridentini à Capitulo sede vacante dimissorias impetrant (non vero impositam pñam illam interdicti impositam Capitulo, ut Fagn. loc. cit. n. 9.) postmodum idem concilium sess. 23. c. 10. extendit ad illos, qui easdem literas non à Capitulo; sed ab aliis quibusvis in jurisdictione episcopali succedentibus (puta ab ejus Vicario alióve administratore) obtinerent. Fagn. Garc. Ventrigl. ll. cit. Hujusmodi vero concedentes literas illas dimissorias ab officio, & beneficio per annum ipso jure suspensi addit Garc. & id notari inquiens à Majolo. de irregular. l. 4. c. 2. n. 30. Salcedo in præc. crimin. Bernard. Diaz. c. 26. v. sine licentia.

2. Circa has pñnas notandum primum. Quod si Vicarius Capituli alicuius Collegiatæ (contra quod Capitulo collegiatæ, & cuivis alteri prohibetur dare dimissorias per Trident. cit. sess. 23. c. 10.) concederet istiusmodi dimissorias, ipsum Capitulum non incidere in pñnam dicti interdicti. Sequitur ferè ex dictis, & quidem à fortiori Fagn. loc. cit. n. 9. qui etiam n. 10. addit, quod esto Vicarius talis ecclæsæ collegiata comprehendatur in prohibitione, non tamen vide ri illum incidisse in pñnam c. 10. sess. 7. eò quod illud extensum tantum sit per c. 10. sess. 23. ad Vicarios Cathedralium.

3. Notandum secundum, quod licet per Bullam Sixti V. contra malè promotos ordinati cum literis dimissoriis, seu licentia Capituli sede vacante contra dictum Tridentini decretum erant absolute ipso jure suspensi, & absolutio Romano Pontifici reservata; illa tamen Bulla jam per Clem. VIII. ad terminos sacrorum Canonum & dispositio nem Tridentini redacta sit Garc. loc. cit. n. 92. & fusius p. 2. c. 5. n. 70. Unde jam pñna illa lata per Trident.

Tridentinum contra Capitulum, vel ejus administratorem sede vacante concedentem literas dimissorias in casu non permisso, non reservatur amplius Papa; sed ejus absolutio dari potest per Episcopum successorem. Pignat. tom. 3. consult. 8 n. 4. Ventrigl. loc. cit. n. 48. citans P. Thesaurum ubi ante, qui erant addat, non posse ab illa absolvere simplicem confessarium.

4. Notandum tertio, pnam illam statutam concedentibus dictas dimissorias contra dictum Tridentini decretum adhuc ab iis incurti, eriamur, si ea concessa fuerunt, iis usus non fuerint; quia actus fuit perfectus quo ad concedentem, per quem non fecerit, quod minus concessionarius iis uteretur. Barbos. loc. cit. n. 130. citans Garciam in addit. ad tract. de benef. p. 5. c. 7. n. 92. Ventrigl. n. 46. & 49. citans insuper Molin. de just. tom. 6. tract. 5. d. 11. num. 4.

5. Notandum quartio, quod pna illa interdictum sit latæ sententia, pro ut colligitur ex verbo illo, quo utitur Concilium subjeccat. quod est latæ sententia. Ventrigl. n. 47. ex Thesaur. loc. cit. Pignat. tom. 3. consult. 8. n. 3. Pnam vero privationis privilegii clericalis non incurruunt ordinati in minoribus ante Judicis sententiam juxta Constitutionem Urbani VII. adversus male promoto. Barbos. loc. cit. n. 131. Ventrigl. cit. n. 47. Dian. p. 8. tract. 4. resol. 44. citans Navar. conf. 20. de tempor. ordinari. in prima editione. Addunt quoque Barbos. & Dian. rationem, quod nimurum Concilium dicat: nullo gaudeant privilegio. r. autem gaudeat. cum si futuri temporis, non denoret pnam ipso jure impositam, sed imponendam juxta doctrinam communiter receptam. Unde jam etiam ordinatus taliter potest habere, & obtinere beneficium, donec per sententiam hujusmodi privilegio clericali privetur. Dian. loc. cit. citans Rodriq. in sum. tom. I. c. 71. n. 20. Barbos. n. 132. Ventrigl. n. 37. citantes Sanch. de matrimon. l. 7. d. 46. n. 18. Quarant. in sum. Bullar. v. capit. sede vacante. q. 10.

Questio 515. An dimissoria ritè & legitime concessa per Capitulum sede vacante expirent per ingressum novi Episcopi?

R Esp. negativè Ventrigl. loc. cit. n. 43. Barbos. jur. eccl. l. 1. c. 32. n. 129. citans Quarant. ubi ante, vers. secundo dubitatur. Ledesm. in sum. p. 1. de sacram. ordin. c. 8. concl. 4. Gonzal. ad reg. 8. cancell. gl. 12.

n. 37. Monet. de commun. ult. volunt. c. 10. n. 179. Mollio. ubi ante n. 4. Gortur. can. qq. l. 2. c. 17. n. 12. qui tamen consulat ordinatoribus, ut si tempore præsentationis dictarum dimissoriarum coram eis sciverint, novum Episcopum possessionem Episcopatus accepisse, vel in Episcopatu adesse, illas non admittant, nisi revalidata, vel noviter à successore concessa producta fuerint, vel ab ejus officiali specie ad id mandatum habente. Quod tamen consilium videtur supervacaneum, si dictæ dimissoria pet ingressum novi Episcopi non expirerint, sed in robore suo permaneant. Ratio tespouiosis est communis; quod gratia semel concessa non expireret morte concedentis, iuxta c. si supergratia, de off. deleg. in c. cui nulla de prebend. in 6. Illud verum videtur, quod ibidem ex Rebuff. in pr. benef. tit. de formalit. dimissoriar. n. 44. & Campanil. rub. 6. c. 8. n. 36. tradit. ibidem Barbos. posse à novo Antifite revocari per edictum omnes, & quasunque dimissorias à prædecessoribus Episcopis, & à Capitulo sede vacante concessas; secus tamen est de concessis à Papa, vel Nuntio Apostolico.

Questio 516. An dum Episcopus defunctus est simul Princeps Imperii, Capitulum sede vacante comparere possit in comitiis imperialibus?

R Esp. affirmativè Pirthing. ad tit. de major & obediens. n. 52. §. bis addendum. ubi licet Capitulum sede Episcopali vacante admittatur ad comitia Imperialia; non tamen Capitulum v. g. ecclesia Archiepiscopalis admittitur ad electionem Imperatoris, aut regis Romanorum; cum hoc jus eligendi quibusdam Archiepiscopis Germaniar. ratione dignitatis eorum ex speciali jure, ac privilegio competat, ut ex Arotaco de comitiis tradit Laym. in c. unicum, ne sed, vac. in 6. in his autem, quæ Episcopo ex speciali jure competit, non succedit Capitulum; quia succedit in jurisdictione & administratione Episcopi propter unionem, quæ est inter ipsum & Episcopum; hac autem unio non intervenit secundum ea, quæ Episcopo jure, & privilegio speciali, & veluti extrinseco, & extraordina-rio competit. Honorius ab Axel. in sum. decretal. in cir. tit. ne sede vac. n. 7.

* *

